

UNIVERSITATEA

FACULTATEA DE DREPT

MASTER: DREPT EUROPEAN

ANUL:I

Disciplina: CONTROLUL DE CONSTITUTIONALITATE IN EU

REFERAT

**CONTROLUL CONSTITUTIONALITATII
LEGILOR
INAINTE DE PROMULGARE**

Profesor coordonator

Cursan

Prof Univ.

Cuprins

Curtea Constitutionala

- 1.1. Scurt istoric privind Curtea Constitutionala
- 1.2. Natura juridical a Curtii Constitutionale
- 1.3. Atributiile Curtii Constitutionale

Controlul constitutionalitatii legilor inainte de promulgare

- 2.1. Forme ale controlului de constitutionalitate
- 2.2. Controlul constitutionalitatii legilor, inainte de promulgarea acestora

Bibliografie

Curtea Constitutională

1.1.Scurt istoric privind Curtea Constitutională

Această instituție – Curtea Constitutională- reprezintă “ o premieră “în România, o inovație a Constituției din 1991¹ în sistemul anterior competența de control al constituționalității legilor aparținea Parlamentului socialist (M.A.N.) iar în sistemul Constituției din 1923 Înaltei Curți de Casație și Justiție². În legătură cu organul competent a realiza controlul constituționalității legilor, în Adunarea Constituantă sau purtate vii și ample discuții. Două soluții erau prioritare preconizate: 1) *crearea unui organ “ special și specializat “ pentru efectuarea acestuia*³ (Consiliul Constituțional,cum era intitulat inițial în „Tezele pentru elaborarea Constituției “, sau Curtea Constitutională) și 2) *revenirea la sistemul Constituției din 1923, la tradiția existentă în domeniu încă din 1912 adică la controlul judecătoresc al constituționalității legilor.*

În esență, alegerea continuității tradiției controlului judecătoresc- instituit în țara noastră în condițiile în care puține state din lume acceptaseră însăși ideea de control al constituționalității legilor se lovea de puterea de convingere a argumentelor celor ce invocau sistemul ce a câștigat

1. Curtea Constitutională este reglementată de Constituție – Titlul V- și de Legea organică nr. 47/1992 (publicată în M.O. nr. 190 din 7 august 1992). Acest sistem este întâlnit în cele mai multe state. În altele, legile de organizare și funcționare ale Curților sunt “ legi constituționale”, precum în Italia, Rusia, Ungaria, Croația, etc.... Un sistem mai deosebit întâlnim în Bulgaria, unde Constituția (art.149, alin.2) prevede că “ prin lege nu se poate reglementa (Curtea Constitutională)

2. Facem abstractie, in acest context, de situatia existenta de la 22 decembrie 1989 si pana la adoptarea Constitutiei din decembrie 1991, perioada in care controlul constitutionalitatii legi nu era reglementat.

3. Sistemul instituit initial in Cehoslovacia si Austria- in anul 1920- pe baza ideilor lui H.Kelsen. Acesta a preconizat un nou tip de justitie constitutionala. Spre deosebire de sistemul American, nu se mai incredinteaza controlul constitutionalitati t scop.

net teren in competitie cu celalante, in special dupa ce-l de-al doilea razboi mondia, si in deosebi in Europa: controlul realizat de un alt organ decat unul din cele ce reprezinta- in conformitate cu doctrina clasica- cele “ trei puteri “: legislative, executive si judecatoreasca.

Impotriva crearii unui organ specializat in controlul constitutionalitati legilor s-au ridicat insa multe voci. Una din observatiile pertinente formulate impotriva crearii Curtii Constitutionale se referee la faptul ca aceast, asa cum este prevazuta in proiect, nu este definite ca o putere de stat, ramanand in afara “ controlului reciproc , ca principiu de organizare a autoritatilor publice.

Solutia la care s-a ajuns la final – *crearea Curtii Constitutionale*- cu competenta exclusiva⁴ in realizarea controlului constitutionalitati legilor, “ *pe cale jurisdictionala* “ si cu competenta de asigurare a respectarii legilor in alte domenii legate de “ functionarea “ unor institutii constitutionale- se inscrie pe linia unei experiente bogate in domeniu, crearea curtilor constitutionale, largirea activitati lor si cresterea importantei acestor institutii pe plan international constituind un argument important pentru adoptarea ei.

Creata dupa modelul occidental, cel intalnit indeosebi in statele in care exista un sistem multiplu de jurisdictii, Curtea Constitutionala are ca sarcina fundamentala controlulul constitutionalitati legilor, sarcina exercitata de almenteri cel mai frecvent. Ea apare ca o jurisdictie special constituit, care detine molopolul in acest domeniu. Este un organ independent fata de celalante autoritati statale⁵

Fiind un organ eminentemente jurisdictional, nu este *integrat* sistemului organelor judecatoresti, asa cum se intampla in alte state(cel putin din punct de vedere formal, adica prin reglementarea lui intr-o structura in care sunt incluse toate formele de jurisdictie.

4. Subliniem rolul jucat de aceste Curți europene, precum și importanța conferințelor anuale pe care le organizează - care au o misiune fundamentală în direcția colerării activităților desfășurate, împărtășirii reciproce a experienței dobândite și a apărării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului - președintele Curții Europene a Drepturilor Omului - D-nul Rolv Ryssdal - preciza: ‘ Adesea am spus, la Strasburg, cât de mult apreciem aceste reuniuni cu colegii noștri de la Curțile Constitutionale ale Europei, pentru că este vorba de o ocazie privilegiată de a reanoda contactele și de a schimba puncte de vedere asupra problemelor pe care le întâlnim cu toții în domeniile în care acționăm.

5. În acest sens în art. 1, alin. 2 al Legii nr. 47/1992 se prevede: *„Curtea Constitutională este independentă față de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției și prezentei legi”*

Îndeplinind prioritar sarcina de control al constituționalității legilor, Curtea Constitutională este investită și cu o paletă de alte atribuții, veghind la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și a normelor care reglementează suspendarea lui din funcție, și la respectarea procedurii legale pentru organizarea și desfășurarea referendumului, la îndeplinirea condițiilor de exercitare legală a dreptului cetățenilor de a iniția legi, etc.

1.2. Natura juridică a curții constituționale

Problema naturii juridice a Curții Constitutionale din România se pune în termeni relativ asemănători cu cei din doctrina occidentală, deoarece are sarcini asemănătoare cu ale celorlalte curți și tribunale constituționale din Europa. Unele constituții, precum cea a Germaniei din 1949 și a Federației Ruse din 1993, înglobează într-un capitol unic toate formele de jurisdicție, inclusiv cea constituțională.

Alte constituții însă reglementează aparte, într-un capitol distinct, organul de jurisdicție constituțional, reliefându-i natura deosebită față de celelalte categorii de jurisdicție: civile, penale, administrative, penale. Această fiind soluția cea mai răspândită pe care o întâlnim de exemplu Constituția Franței din 1958, cea a Spaniei din 1978.

In tara noastra reglementare acesteia intr-un titlu aparte Titlul V –separarea deci a prevederilor privind organizarea si functionarea acestui organ de prevederile care ce staturaza modul de functionare a organelor legiuitoare, executive , judecatoresti este de natura de a deruta pe planul stabilirii naturii sale juridice

Avand in vedere complexitatea cestei autoritati, si de aici dificultatea aprecierii naturii sale juridice putem trage urmatoarele concluzii:

a)*Curtea Constitutionala este un organ de sta*,nu un organ suis generis, regulile juridice privind constituirea,organizarea,functionare si competenta sa confirmand fara drept de tagada aceasta concluzie.

b)*Curtea Constitutionala este un organ politico-juridic*, caracterul sau politic fiind determinat de modul de constituire iar cel jurisdictional de atributiile de control al constitutionalitatii legilor.

c)*Curtea constitutional exercita si alte activiatti de control*, cel de control al respectarii Constitutiei si al legilor in inprejurarilor strict determinate de lege.

d)*Avand de realizat si activitati de iuris diction* ,Curtea Constitutionala poate fi inglobata alaturi de instantele judecatoresti, intr-un sistem de organe ce reprezinta „puterea jurisdictionala”, daca acceptam idea existentei a „trei puteri instat “, conform cu doctina traditionala .

1.3 Atributiile Curtii Constitutionale

Curtea Constitutionala este unica autoritate de jurisdictie constitutional In România, independenta fata de orice alta autoritate publica.

La nivelul Legii fundamentale, Curtea Constitutionala este reglementata In cuprinsul celor 6 articole ale Titlului V (art.142-147, In numerotarea data dupa revizuirea Constitutiei),

dispozitiile acestora fiind dezvoltate prin Legea nr.47/1992 privind organizarea si functionarea Curtii Constitutionale, republicata.

In realizarea functiei sale de "garant al suprematiei Constitutiei", Curtea indeplineste atributiile inscrite la art.146 din Legea fundamentala:

a) se pronunta asupra constitutionalitatii legilor, Inainte de promulgarea acestora, la sesizarea Presedintelui României, a unuia dintre presedintii celor doua Camere, a Guvernului, a Inaltei Curti de Casatie si Justitie, a Avocatului Poporului, a unui numar de cel putin 50 de deputati sau de cel putin 25 de senatori, precum si, din oficiu, asupra initiativelor de revizuire a Constitutiei;

b) se pronunta asupra constitutionalitatii tratatelor sau altor acorduri internationale, la sesizarea unuia dintre presedintii celor doua Camere, a unui numar de cel putin 50 de deputati sau de cel putin 25 de senatori;

c) se pronunta asupra constitutionalitatii regulamentelor Parlamentului, la sesizarea unuia dintre presedintii celor doua Camere, a unui grup parlamentar sau a unui numar de cel putin 50 de deputati sau de cel putin 25 de senatori;

d) hotaraste asupra exceptiilor de neconstitutionalitate privind legile si ordonantele, ridicate In fata instantelor judecatoresti sau de arbitraj comercial; exceptia de neconstitutionalitate poate fi ridicata si direct de Avocatul Poporului;

e) solutioneaza conflictele juridice de natura constitutionala dintre autoritatile publice, la cererea Presedintelui României, a unuia dintre presedintii celor doua Camere, a primului-ministru sau a presedintelui Consiliului Superior al Magistraturii;

f) vegheaza la respectarea procedurii pentru alegerea Presedintelui României si confirma rezultatele sufragiului;

g) constata existenta Imprejurarilor care justifica interimatul In exercitarea functiei de Presedinte al României si comunica cele constatate Parlamentului si Guvernului;

h) da aviz consultativ pentru propunerea de suspendare din functie a Presedintelui României;

i) vegheaza la respectarea procedurii pentru organizarea si desfasurarea referendumului si confirma rezultatele acestuia;

j) verifica indeplinirea conditiilor pentru exercitarea initiativei legislative de catre cetateni;

k) hotaraste asupra contestatiilor care au ca obiect constitutionalitatea unui partid politic;

l) indeplineste si alte atributii prevazute de legea organica a Curtii.

CONTROLUL CONSTITUTIONALITATII LEGILOR

INAINTE DE PROGRAMARE

2.1 Forme ale controlului de constitutionalitate

Controlul de constitutionalitate se realizeaza de regula sub urmatoarele forme:

- a) la sesizare acesta functioneaza *a priori* sau *a posteriori*
- b) din oficiu acesta functionand numai sub forma controlului *prealabil* si *preventive* si si are loc numai asupra initiativelor de revizuire a Constitutiei

2.2. Controlul constitutionalitatii legilor, inainte de promulgarea acestora

Controlul la sesizare si *a priori* priveste constitutionalitatea legilor inainte de promulgarea acestora. In acest sens, art.146 ali. (1) lit.a_ din Constitutie inscrie printre atributiile Curtii Constitutionale si pe aceea de *a se pronunta asupra constitutionalitatii legilor*, nainte de promulgarea acestora , la sesizarea Presedintelui Romaniei , a unuia dintre presedintii celor doua Camere, a Guvernului , a Inaltei Curti de Casatie su Justitie , a Avocatului Poporului, a unui numar de cel putin 50 de deputati sau cel putin 25 de senatori.

Controlul constitutionalitati legilor, realizat in conditiile art.146 alin (1) lit a) din Constitutie, este un control abstract si nu a priori, inainte de promulgarea legilor⁶.Credem ca ar fi oportuna introducerea dupa modelul altor tari (Italia, Germania) si aunui control abstract a posteriori, la sesizarea acelorasi subiecte dar si a altora (indeosebi consilile judetene) pentru urmatoarele motive:

6.Specificul controlului preventive este ca el se interfereaza in procesul legislative.(I. Muraru, M.Constantinescu,op.cit.,p.119

a) unirea controlului abstract prealabil cu cel posteriorar fi de natura sa asigure plenitudine vocatiei si obligatiei Curtii Constitutionale de a garanta suprematia Constitutiei, ca una dintre conditiile sine qua non ale statului de drept si ale democratiei constitutionale.

b) abia in procesul aplicarii legii sunt relevante viciile de neconstitutionalitate ale acesteia:

c) existenta controlului prealabil- chiar daca Controlul constitutionalitati legilor, realizat in conditiile art.146 alin (1) lit a) din Constitutie, este un control abstract si nu a prior, inainte de promulgare.

d) exercitarea controlului ulterior, pe calea exceptiri de neconstitutionalitate, nu poate suplini inexistentia unui control abstract a posteriori, intrucat exceptia implica inevitabil existenta unui process.

Atat controlul abstract cat si a priori este un *control facultative* la origine, prin conditionarea exercitarii lui de existenta unei sesizari, dar el este obligatoriu dupa sesizarea Curtii Constitutionale.Asadar intr-o prima faza vocatia Curtii Constitutionale este aleatorie, iar apoi, intr-o a doua faza controlul de constitutionalitate este obligatoriu, Curtea neputand refuza indeplinirea unei atributii care face parte din competenta sa constitutionalala.

Controlul infaptuit in conditiile art.146 alin (1) lit.a) din Constitutie, vizeaza *numai legile inainte de promulgarea acestora.*,rezultand astfel faptul ca:

a) pot face obiectul acestui control legile adoptate in Camerele Parlamentului

b) prin legi ca obiect al controlului de constitutionalitate, se intelege atat legile organice cat si cele ordinare.

c) desi in termenul generic de lege se include neandoiios si legile de revizuire a Constitutie, acestea au un regim juridic special: controlul se exercita din oficiu asupra initiativelor de revizuire a Constitutie; avand in vedere ca controlul de constitutionalitate vizeaza “legea” sunt susceptibile de control toate legile.

e) nu exista nici o indoiala asupra faptului ca sunt vizate numai *legile adoptate*, nu si legile scadente.

f) in sensul dispozitiilor art.146 alin(1)., lit .a) din Constitutie nu pot face obiectul controlului de constitutionalitate legile adoptate prin referendum deoarece exercitarea directa a suveranitatii nationale de catre un popor prin referendum pe temeilul art.2,alin1, din Constitutie este prin definitie incontrolabila, si de faptul ca referendumul nu este supus promulgarii, iar controlul constitutionalitatii este exerciat inainte de promulgare.

Controlul de constitutionalitate este un control de “*conformitate*” a legii cu Constitutia⁶, nu unul de oportunitate.

Principiul constitutionalitatii este un principiu juridic, el implicand intre altele ordonare ierarhica a normelor juridice, inclusive a celor care imbraca forma legii.

Principiului oportunitatii este esentialmente politic, el implicand o optiune, de timp si de mod, in circumstante concrete si pe baza ierarhizarii anumitor valori ori strangente, optiune obiectivata de o autoritate politica suprema-autoritata legislativa.

Deciziile si hotararile Curtii Constitutionale- se pronunta in numele legii, ceea ce exclude ab initio pronuntarea unor asemenea acte in numele oportunitatii.

Urmeaza sa admitem ca acest control de constitutionalitate priveste atat “*conformitatea interna*” cat si “*conformitatea externa*”atata deci “*conformitatea intrinseca*” cat si “*conformitatea extrinseca*”.Curtea s-a pronuntat uneori cu privire la constitutionalitatea externa, formala sau procedurala (de exemplu, Curtea a statuat ca adoptarea unui proiect de lege sau a unei propuneri legislative de catre fiecare Camera in parte constituie, potrivit principiul unibicameralismului, procedura legislativa obisnuita, astfel in cat dezbaterea si adoptarea ei in sedinta comuna are un caracter de exceptie, constituind o procedura parlamentara de legifere numai in cazurile expres prevazute de Constitutie si de regulament.

Intr-o alta situatie, Curtea a decis ca nu se poate confunda cvorumul legal de sedinta- care este o conditie de prezenta imediata inaintarii votari-cu votul insusi, care are semnificatia exprimarii atitudinii necesare pentru formarea majoritatii in vederea adoptarii sau respingerii

actului, altminteri o anumita categorie de legi-cele ordinare-ar fi, practice, desfiintata, deoarece pentru a se asigura adoptarea lor ar trebui ca in toate cazurile majoritatea sa fie absoluta, ca pentru legile organice..

Prin decizia ei, Curtea nu anuleaza legea sau dispozitia dintr-o lege "incriminate" sub motiv de neconstitutionalitate, ci doar constata "neconstitutionalitatea". Curtea n-ar putea anula legea

6. Se distinge totusi intre „conformitate” si „compatibilitate”, intre o judecata pozitiva –ca legea controlata preia, dezvolta si concretizeaza norma constitutionala –si o judecata negativa, ca legea nu e contrara Constitutiei sau dispozitia din legea considerate neconstitutionala, intrucat pe de o parte, ea nu este autoritate legiuitoare pentru a dispune anularea-abrogarea-unica autoritate legiuitoare –cum precizeaza art.61 alin.(1) din Constitutie- fiind Parlamentul, iar, pe de alta parte, pentru ca decizi “constatare” a neconstitutionalitatii isi va produce, eventual, in deplinatate efectele abia dupa confirmarea ei in cadrul procedurii legislative.

Sesizarea Curtii nu se poate realiza decat dupa votarea legii de catre Parlament, dar mai inainte de verificarea si de autentificarea ei prin promulgare de catre Presedintele Romaniei, a uneia dintre presedintii celor doua Camere, a Guvernului, a Inaltei Curti de Casatie si Justitie, a Avocatului Poporului, a unui numar de cel putin 50 de deputati sau de cel putin 25 de senatori.

Promulgarea legii trebuie sa se faca in termen de cel mult 20 de zile de la primire .

Termenul este unul de decadere deoarece dupa implinirea lui Presedintele nu mai poate cere Parlamentului reexaminarea legii si nici sesiza Curtea Constitutionala si se poate si celelalte subiecte indreptatite sa sesizeze Curtea nu o mai pot face dupa indeplinirea termenului .

Pentru a se preveni o promulgare precipitata de natura a se impiedica prevenirea Curtii sau luat urmatoarele masuri:

a) in vederea exercitarii dreptului de sesizare a Curtii, cu 5 zile inainte de a fi trimisa spre promulgare legea se comunica Guvernului , Inaltei Curti de Casatie si Justitie, precum si Avocatului Poporului si se depune la secretariatul general de la Camera Deputatilor si de la Senat

b) in cazul in care legea a fost adoptata in procedura de urgenta, termenul este de 2 zile

c) data la care legea a fost depusa la secretarii generali ai Camerelor se aduce la cunostinta in plen fiecarei Camere, in termen de 24 de ore de la depunere.

d) depunerea si comunicarea se face numai in zilele in care Camera lucreaza in plen.
e) sesizarea facuta de parlamentari se trimite Curtii in ziua primirii ei de Secretarul General de la Camera respective.

f) in cazul sesizarii Curtii de unul dintre presedintii celor 2 Camere ale parlamentului, de Guvern , Avocatul Poporului, Curtea va comunica Presedintelui Romaniei, sesizarea primita , in ziua inregistrarii.

Rezulta ca sesizarea Curtii intrerupe termenul de 20 de zile pentru promulgare si suspenda dreptul de promulgare a legii, numai ca dupa aceasta examinare nu incepe sa curga din nou acelasi termen, ci un nou termen de 10 zile .

In sensul art.77,alin(2) din Constitutie inainte de promulgare Presedintele poate cere Parlamentului examinarea legii numai o singura data.

Dreptul de a cere reexaminarea legii si dreptul de a sesiza Curtea sunt diferite prin obiectul si cauza lor.

Presedintele va putea cere reexaminarea legii, inainte de sesizarea Curtii de catre el sau de catre o alta autoritate indreptatita sa o faca ,dupa sesizarea Curtii sau dupa ce aceasta s-a pronuntat, daca bineinteles se afla in cadrul termenului de promulgare de 20 de zile sau 10 zile

Daca legea este adoptata in aceeasi forma, cu o majoritate de cel putin doua treimi din numarul membrilor fiecare Camere, , obiectia de neconstitutionalitate este inlaturata, iar promulgarea devine obligatorie. In cazul in care, insa, in una din Camere nu se obtine majoritatea de doua treimi, prevederile declarate neconstitutionale prin decizia Curtii Constitutionale se inlatura din lege, operandu-se cu aprobarea Camerei colerarile tehnico-legislative necesare. Daca, legea in ansamblu ei este declarata neconstitutionalala, ea nu se va mai trimite Presedintelui Romaniei spre promulgare.

Legea fundamentala nu stabileste un termen inaintea caruia Parlamentul ar urma sa puna de acord prevederile constatate ca fiind neconstitutionale cu prevederile Constitutiei. Aceasta pentru ca Parlamentul nu poate fi obligat sa legifereze si oricum legea sau dispozitiile din lege care fac obiectul controlului *a priori* de constitutionalitate nu pot produce nici un fel de consecinte grave.

Bibliografie

1. Drept Constitutional si institutii politice vol II ,ed. Cugetarea. Iasi , 1996- Genoveva Vrabie

2. Drept Constitutional si institutii politice , ed. All Beck. 2004 -Cristian Ionescu

*3. Drept Constitutional si institutii politice ,Vol I. Teoria generala, ed All Beck. 2007- Dan
Claudiu Danisor*

4. Institutii si proceduri constitutionale , ed .C.H.Beck. 2006.- Ion Deleanu